

Peruvanci so jako umno podelavali volno za svoje potrebe, vzlasti lepo robo so izgotavljali z volne vikunje. Ta roba je bila za obleko in druge reči Inkovcem, potem za sage, s katerimi so lepšali njihove palače, pa templje. Barvanju robe so se čudili celo Evropejci. Tudi so primešavali Peruvanci volni dlako raznih zveri, in zato je bila tako narejena roba tem trdnejša.

(Dalje nasl.)

Naši dopisi.

Iz Ljubljane — Od deželnega glavarja dr. Poklukarja dohaja nam naslednja izjava.

Govorica raznešena po Ljubljani in potrjena v dopisih unanjih časnikov iz Ljubljane, pripoveduje o težkem žaljenji dinastičnega čutstva v ljubljanskem mestu, izrekoma v krogih tukaj bivajočih častnikov, in toži o breztačnosti in malomarnosti moji, ker nisem naročil razobesiti na deželnem dvorcu zastave v dan rojstnega dneva cesarjevega.

Unanji listi na podlagi tega dolženja po stari navadi grdé Slovence sploh in mojo osebo še posebej in pripovedujejo, da je ta dogodba celo tukajšnjemu vojaškemu poveljniku fml. pl. Keil-u dala povod, pritožiti se pri c. kr. deželnem predsedniku gospodu baronu Winkler-ju.

To ravnanje političnih nasprotnikov, sumičenje in ovadanje cesarju vedno zvestega prebivalstva dežele kranjske, mi je dalo povod, na drobno poizvedavati v deželnem odboru pri uradnikih in slugih, ki so že tukaj v službi po 10 do 20 let in katerem mora navada, glede razobešanja zastav biti dobro znana in izid teh poizvedb je naslednji:

1. Velike zastave za deželni dvorec nakupile so se meseca aprila 1879. leta povodom srebrne poroke cesarjeve. (št. 3382).

2. Niti za čas mojega neposrednjega prednika deželnega glavarja grofa Thurn-a, niti za čas prejšnjega deželnega glavarjavi-teza Kaltenegger-ja, se v rojstni dan cesarjev na deželnem dvorcu nikdar niso razobešale zastave.

Ker toraj način slavljenja rojstnega dneva cesarjevega po razobešanju zastav pri deželnem odboru kranjskem nikdar ni bil navaden, zavračam tudi držeč se tega običaja odločno sumičenje glede domoljubja svojih rojakov in glede zveste udanosti njihove proti cesarju, skazane v dobrih in hudih časih.

Tako ničevu oprto ovadanje moje osebe pa celo mirnim srcem prepuščam onim višjim in nižjim krogom, ki mene in delovanje moje poznajo dolgo vrsto let.

V Ljubljani dne 27. avgusta 1889.

Dr. Poklukar.

— Veliki somenj nemškutarski praznoval se je, kakor dokazuje predstoječa izjava g. deželnega glavarja v nekaterih krogih ljubljanskih in pa somišelskih jim časnikov.

Ono gospodo, ki mislijo, da imajo v najemu domoljubje in udanost za cesarja — peče globoko v srce videti, kako veličastno in presrčno so se minulo leto po vsi slovenski zemlji praznovali cesarski prazniki 40letnega njegovega vladanja, v srce jih peče videti, kako dostojno in nehlinjeno, pa tudi naravno kažejo zastopniki Slovencev v državnem zboru in v vsih deželnih in drugih zborih svojo zvestobo za vladarja in državo.

Pa po jezi sledil je za te „poštenjake“ dan veselja: zasačili so deželnega glavarja, Slovenca, toliko, da ne pri veleizdajstvu, ker na rojstni dan cesarjev na deželnem dvorcu ni dal razobesit zastave. To je bil vrisk, glejte Slovenca, taki so vsi, še za cesarja se ne brigajo, in med saboj so si klicali: „držimo ga veleizdajico“, pa takega človeka postavijo celo na prvo mesto v deželi. Navzgor pa je ta bleščeča „družba poštenjakov“ zavijala oči rekoč: „sedaj se nam je posrečilo rešiti državo, toda, visoka vlada, ako še dalje trpiš, da Slovenci tako rasto in zasedajo celo odlična mesta v državi, potem ni pomoči več“!

Tako približno bilo je čitati v uvodnih člankih in dopisih iz Ljubljane v dunajski „Deutsche Zeitung“, v graški „Tagespost“ in v družih „prijateljicah našega naroda“.

Povsod je bilo tudi čitati, da se je v tej zadevi šel pritožiti k g. c. kr. deželnemu predsedniku poveljnik ljubljanske vojne posadke feldmarschalllieutenant pl. Keil tako, da bi vsaj nihče ne mogel dvomiti, kolika in kako opravičena je nevolja ljubljanskih domoljubnih krogov zaradi nečuvanega breztačnega ravnanja deželnega glavarja.

Toda, kakor vse mine, minulo je tudi prav kmalu to veselje „poštenjakov“.

Kakor se nam poroča, vdeležil se je deželni glavar slovesne maše v stolni cerkvi v rojstni dan cesarjev, potem poklonil se je gospodu deželnemu predsedniku s prošnjo, da blagovoljno posreduje najsrčnejša vošila presvitemu cesarju, s tem je rešil nalogo v praznik cesarjevega rojstva, kolikor mu jo je rešiti osebno. Da se je z grada doli streljalo v proslavo dneva, to je skrb dotičnega deželnega urada in ako bi bila navada, razobešati zastavo ali zastave na deželni hiši, ali na vsih deželnih hišah, bila bi dolžnost skrbeti zato dotičnemu uradniku ali slugi.

In kaj je bil konec vsemu grozovitemu kriku. — Preiskava pokazala je, da do leta 1879, deželni odbor ni imel zastav, ker so se še le onega leta kupile, — dalje pa se je pokazalo, da ne eden deželnih glavarjev, izrekoma pa ne grof Thurn in ne vitez Kaltenegger, na rojstni dan cesarjev nista dala razobesit zastave na deželnem dvoru.

Po taki lekciji poskrili se bodo zopet tihoma in potepeno nasprotniki naši, — toda motili bi se, ako

bi pričakovali, da se bode kedo njih pokesal, ali da bi eden časnikov, ki jim služijo, prostovoljno preklical one grde ovadbe.

† Matej Kreč, deželnega odbora I. tajnik sklenil je včeraj opoludne svoje življenje v 60. letu starosti.

Pokojni rodil se je dne 21. septembra 1829. V državno službo vstopil je dne 6. aprila 1856. leta ter prestopil v deželno službo dne 29. novembra 1868. leta, služboval je toraj deželi malo manj kot 21 let.

Pokojni bil je zvest uradnik, v pisavi bil je enako izurjen v slovenščini, kakor v nemščini. Prva gospa pokojnega bila je po srcu in po rodu Čehinja.

Druga gospa, sedaj udova, je domačinka in žaluje po pokojnem sedaj že z dvoje maloletnimi otroci.

Pogreb pokojnega bode jutri popoldne ob 4. iz hiše št. 2. v Igriških ulicah (nova Sevnikova hiša.)

Bodi zemlja lahka pokojnemu.

— Vmeščenje župnikov. Prihodno nedeljo v meščena bodeta dva nova župnika blejske dekanije gosp. J. Ažman, kot župnik v Gorjah, gosp. Jak. Aljaš, kot župnik za Dovje.

Prvi pride kot naslednik znanega zlatomašnika Karola Tedeschi, drugi pa kot naslednik v Gorje premeščenega gospoda Ažman-a.

— Preložitev ceste čez Lužarje med Velikimi Lašicami in Blokami storila je nov korak naprej. Minuli četrtek je namreč komisija deželnega in pa tamošnjega cestnega odbora in pa interesentov ogledala cesto in pa oba načrta na lici mesta in se je soglasno izrekla za načrt Koslerjev eventuelno ako bi to narekavala prevelika strmina s porabo nadgozdarskega Šavtovega alternativnega načrta.

Pričakovati je, da se ta važna preložitev prične prihodnje leto ako tudi interesenti store svoje dolžnosti.

— Nova knjiga. V zalogi Matice slovenske prišla je ravnokar na svetlo „Slovnica“ italijanskega jezika. Spisal Jožef Križman, c. kr. profesor v Pazinu, natisnili J. Blasnikovi nasledniki, lična knjiga v osmerki obsegajoča 282 strani. Pripravno vredjena vsebina kaže v I oddelku: Pravila, vzgledje in vaje, v II pa:

Pogovore in pregovore, berilo in slovar. Ni nam bilo še moč knjige pregledati na drobno, sodimo pa vendar že po splošnem ogledanju, da bode rojakom jako pripravno navodilo privaditi se za nas velevažne italijanščine, toraj nam dobro došla nova knjiga!

Knjigi je cena za Ljubljano 1 gld., za deželo po pošti 1 gld. 10 kr., ter je na prodaj v pisarni Matice Slovenske na Kongresnem trgu št. 7. prvo nadstopje, vsak dan od 9—10 dopoludne.

— Iz Aleksander Dreove zapuščine kupil je v ponedeljek in torek na javni dražbi; hišo št. 6. na Rimski cesti trgovec J. Lininger za 22 000 gld., hišo št. 4. Rimske ceste gostilničar Alojzij Zajc za 8612 gld., vrt nasproti prve hiše g. Jos. Gorup na Reki za 8502 gld., tudi travnika sta se prodala, za veliko nekdanj Baumgartnerjevo hišo pa ni bilo kupca.

— Ljudskih knjižic prišlo je ravno tudi v zalogi knjigotržca J. Giontini-ja v Ljubljani petero: „Narodne pripovedke“ 142 strani stanejo 36 kr., „Izanami, mala japonka“ 92 strani stane 24 kr., „Izdajica domovine“ 80 strani, stane 20 kr., — „Knez črni Jurij“ 68 strani, stane 20., in „Doma in na tujem“, 58 strani, stane 20 kr. — Za našo mladino dobro došle knjige!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Šah perziški očaral je zopet dunajsko mesto s svojim bogastvom. Šah bil je sprejet in pozdravljen po cesarju, bil je tudi gost njegov ter je bival tukaj nekoliko dni ter si z novega ogledal zanimive reči, poslopja in kraje na Dunaji in njegovi bližini.

Predvčerajšnjim odpeljal se je visoki gost z Dunaja po Donavi doli v Budapest ter je med drugimi pred odhodom ministerskemu predsedniku grofu Taaffe-ju svojo podobo v okviru z vloženimi dragocenimi briljanti podaril.

Glede parlamentarnega delovanja v tem letu ugibajo sedaj časniki, da se skličejo deželni zbori na prve dni meseca oktobra ter trajajo do srede novembra, potem pa se takoj snide državni zbor ter mu vlada takoj predloži sedaj že skoraj zgotovljen državni proračun za leto 1890.

Med tem se vrše dopolnilne volitve za deželne zbore in za državni zbor. V dunajskem Leopoldovem predmestju (središči židov) bode treba voliti odstopivšemu prof. Ed. Süssu naslednika za deželni zbor in kolikor se čuje, zberajo protisemiti vse svoje sile, da zmagajo pri tej volitvi. Za svojega kandidata zbrali so si protisemita, mehanika Ernst Schneider-a in nadejajo se zmage, ker so pri zadnjih letošnjih volitvah v mestni zbor nasproti filosemitov, propadli samo za malo glasov.

Po toliko in tolikih zapreah zbral se je pred včerajšnjim mednarodni žitni trg in obiskovalcev bilo je 2500. V imenu vlade pozdravil je deležnike sekcij-ski načelnik vitez Hardt. Izrekel je pričakovanje, da se bode v prihodnje žitni trg zagotovil, v blizo enakem pomenu govoril je zastopnik mesta, županov namestnik dr. Priks, potem je izrekel predsednik trga Naschauer žitni trg odtvorjen. Navzoča sta bila tudi ministerski predsednik grof Taaffe in trgovski minister markis Bacquehem. Po obhodu trgu izrekel je grof Taaffe nado, da žitni trg ostane še v prihodnje ter je izrekel zagotovilo, da bode vlada to napravo pospeševala, kolikor najboljše mogoče.

Po potovanji cesarjev in v Berlin trdili so nekatere časniki, da so se dognali med Avstrijsko in Nemško novi dogovori glede vojne in da bode vsled teh vlada zahtevala za vojne namene pri skupnih potrebščinah višje kredite. Temu nasproti trdi poročilo z Budapesta da to ni res. Celo ako bi se sedaj še le pričete po-